

Talousarvio 2025

TALOUSSUUNNITELMA

2026–2028

Päijät-Hämeen
ympäristöterveys

Sisällysluettelo

Päijät-Hämeen Ympäristöterveys.....	1
Ympäristöterveysjohtajan katsaus	1
Palvelukuvaus	2
Palvelusuunnitelma 2025.....	2
Palvelusuunnitelma 2026–2028.....	3
Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden)	4
Toiminnalliset tavoitteet (lautakuntaan nähden)	5
Ilmasto- ja ympäristötavoitteet.....	6
Tuloslaskelmaosa	6
Terveydensuojelu	8
Eläinlääkintä.....	10
Hallinto ja lautakunta	11
Arvio maksuosuuksista kunnittain.....	12
Investointiosa	13
Rahoitusosa.....	13
Riskien hallinta	14

Päijät-Hämeen Ympäristöterveys

Vastuhenkilö: **Silja Mäkelä**, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveysjohtajan katsaus

Seudullinen ympäristöterveydenhuolto, Päijät-Hämeen ympäristöterveys, tuottaa kuntien vastuulla olevat lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon tehtävät Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölan, Padasjoen ja Sysmän kunnille sekä Heinolan ja Orimattilan kaupungeille. Vastuukuntana toimii Hollola. Tavoitteena on ympäristöterveydenhuollon valvonnan ja palveluiden toteuttaminen suunnitellusti ja yhdenvertaisesti koko toiminta-alueella.

Uuteen hallitusohjelmaan on kirjattu, ettei kuntien tehtäviä siirretä hyvinvointialueille tämän hallituskauden aikana. Tämän tiedon valossa valvontayksikön toimintaa voidaan pidemmällä tähtäimellä kehittää nykyisessä organisaatiossa.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan vuoden 2026 alusta. Uudella lailla täsmennetään kuntien velvoitteita eläinlääkäripalvelujen järjestämisessä. Järjestämisvastuu kattaa laissa yksilöivät palvelut, joiden riittävä saatavuus on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden turvaamiseksi välttämätöntä varmistaa koko maassa. Muutoksella pyritään myös poistamaan niitä tulkintaepäselvyyksiä ja ristiriitoja, joita liittyy julkisen ja yksityisen sektorin väliseen kilpailuneutraliteettiin. Lakimuutoksen myötä kunnille tulee myös velvoite raportoida eläinlääkintähuollon taloustietoja Työ- ja elinkeinoministeriölle. Lakimuutoksen vaikutukset toimintaan tulee arvioida tarkasti. Päätökset Päijät-Hämeen ympäristöterveyden tarjoamien eläinlääkäripalvelujen laajuudesta 1.1.2026 alkaen tehdään ympäristöterveyslautakunnassa vuoden 2025 aikana.

Eläinlääkintähuollon toiminta alueella toteutuu Ruokaviraston valtakunnallisen eläinlääkintähuollon ohjelman edellyttämällä tavalla ja henkilöstöresurssi on riittävä. Kunnaneläinlääkäreiden työsidonnaisuus on suuri työhön liittyvän päivitysvelvollisuuden takia. Työssä jaksamista, työturvallisuutta ja työtyytyväisyyttä on systemaattisesti kehitetty mm. muokkaamalla päivitysjärjestelyjä ja palkkaamalla kaksi eläinlääkäriä. Eläinlääkäripäivitys järjestetään Päijät-Hämeessä maakunnallisesti ja päivityksen järjestämisestä vuosina 2023–2025 on sopimus Lahden kaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa. Osana päivitysjärjestelmää on toiminut osittain eriytetty pieneläinpäivitys, jossa palveluntuottajana toimii Evidensia Eläinlääkäripalvelut. Päivityksen järjestämistapaa tarkastellaan uudelleen sopimuskauden päättyessä. Järjestämistä koskevat neuvottelut käynnistetään Lahden kaupungin kanssa loppuvuodesta 2024. Tavoitteena on järjestää kunnallinen eläinlääkäripäivitys kustannustehokkaasti niin, ettei henkilöstön päivityskuormaa kuitenkaan lisätä kohtuuttomasti.

Vuodelta 1994 olevan terveydensuojelulain kokonaisuudistus on työn alla. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan uuden lain tavoitteena on tulevan voimaan 1.1.2027. Lakihankkeen tavoitteena on selvittää, miten terveydensuojelun toimintaympäristö on muuttunut ja millainen viranomaisvalvonta soveltuu parhaiten tämän päivän tarpeisiin. Uusi laki tuo todennäköisesti muutoksia valvontakäytäntöihin ja edellyttää uudenlaisten toimintamallien omaksumista.

Terveydensuojelun vastualueen henkilöstöresurssi on riittävä nykyisten tehtävien hoitamiseen ja valvontasuunnitelman mukaiset tavoitteet pystytään normaalitilanteessa toteuttamaan. Myös mahdollisten häiriötilanteiden hoitamiseen varaudutaan. Vastualueella on tiedossa henkilöstön eläköitymisiä vuosina 2025–2026. Osaavan henkilöstön rekrytointi myös terveysvalvontaan on vaikeutunut ja uuden henkilöstön perehdyttämiseen joudutaan suuntaamaan enemmän resursseja.

Palvelukuvaus

Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on ehkäistä ennakolta elinympäristöstä ihmiseen kohdistuvia terveysvaaroja ja -haittoja, poistaa olemassa olevia terveyshaittoja sekä edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Elinympäristön terveellisyys koetaan merkittävänä arvona, samoin lähellä tuotettu puhdas ruoka. Osana toimintaa tehdään kiinteää yhteistyötä muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa ja tuodaan aktiivisesti ympäristöterveydenhuollon näkökulma toimialueen kaavoitus-, ympäristölupa- ja rakennuslupaprosesseihin päätöksenteon pohjaksi. Keskeiset toimintaperiaatteet ovat joustavuus, tehokkuus sekä asiakkaiden ja kuntien yhdenvertaisuus.

Terveydensuojelulla on toimipisteet Hollolassa ja Heinolassa. Viranomaisvalvontaa tehdään vuosille 2025–2028 laadittavan valvontasuunnitelman mukaisesti. Lisäksi varataan riittävästi resursseja ns. ennaltaehkäisevään ympäristöterveydenhuoltoon. Tällä tarkoitetaan kuntalaisten ja toimijoiden neuvomista ja ohjaamista sekä asiantuntijana ja lausunnonantajana toimimista sopimuskunnille ja muille yhteistyökumppaneille.

Kunnaneläinlääkäripalvelut tuotetaan lähipalveluna seitsemällä vastaanotolla. Lisäksi valvontaeläinlääkäreillä on toimipiste Orimattilassa. Eläinlääkäripäivystys on järjestetty maakunnallisesti yhdessä Lahden kaupungin kanssa. Arki-iltaisin ja öisin kunnaneläinlääkärit päivystävät alueella hoitaen sekä suur- että pieneläimet. Ostopalvelusopimuksella toimii päiväaikainen eriytetty pieneläinpäivystys viikonloppuisin ja pyhinä. Palvelu hankitaan Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:ltä. Helsingin yliopiston tuotantoeläinsairaala vastaa Orimattilan länsiosien tuotantoeläinpraktiikasta sekä päivystyksestä Orimattilan kaupungin alueella.

Ympäristöterveydenhuolto varautuu mahdollisten häiriötilanteiden hoitamiseen ja häiriötilannetoiminnan osaamista ylläpidetään jatkuvasti.

Seudullisen ympäristöterveydenhuollon visio on olla hirveen haluttu yhteistyökumppani alueen kunnille, toimijoille sekä kuntalaisille. Lisäksi ympäristöterveydenhuolto pyrkii olemaan hirveen hyvä esimerkki muuttuvassa toimintaympäristössä toimivasta ympäristöterveydenhuollon yksiköstä. Laadukkaat palvelut ovat helposti saavutettavissa toimintakentässä tapahtuvista muutoksista huolimatta ja henkilöstöllä on vahva osaaminen vastuualueellaan.

Palvelusuunnitelma 2025

Terveydensuojelun vastuualueella vaihtuu valtakunnallinen valvontaohjelmakausi. Uusi valvontasuunnitelma laaditaan vuosille 2025–2028. Valvontaa toteutetaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Lisäksi varataan resursseja akuuttien valvontatapausten hoitamiseen ja valvontaa tukevaan työhön, kuten neuvontaan ja ohjaukseen sekä sidosryhmätyöskentelyyn. Tiedottamista toiminnasta ja elinympäristöterveydestä toteutetaan aktiivisesti käyttäen monipuolisesti eri tiedotuskanavia.

Eläinlääkintähuollosta eläinlääkäripalvelut ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta pyritään toteuttamaan lainsäädännön vaatimalla ja valtakunnallisen eläinlääkintähuollon ohjelman mukaisella tavalla. Lisäksi valmistaudutaan uuden eläinlääkintähuoltolain voimaantulon toiminnalle aiheuttamiin muutoksiin.

Ympäristöterveydenhuollon palveluverkkoa ei ole tarkoitus talousarviovuonna muuttaa. Kohonneiden vastaanottotilojen vuokra- ja puhtaanapitokulujen vuoksi Hartolan kuntaan suunniteltua eläinlääkäriin vastaanottopistettä ei toteuteta. Kunnaneläinlääkäreiden saatavuuden varmistamiseksi käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia työajan joustoja, joilla voidaan lisätä työn houkuttelevuutta ja tukea työssä jaksamista.

Kuntien maksuosuuksien perusteena käytettävistä suoritteista on tehty kuntakohtaiset suoritearviot. Arviot perustuvat historiatietoon kuntien palvelutarpeesta sekä arvioon mahdollisten toimintaympäristön muutosten vaikutuksesta palvelutarpeeseen. Palvelutarpeessa voi vuoden aikana kuitenkin tulla odottamattomia muutoksia esim. häiriötilanteissa. Lopulliset kuntien maksuosuudet määräytyvät vuoden aikana toteutuneiden suoritteiden perusteella.

Palvelusuunnitelma 2026–2028

Talousarviota laadittaessa palveluiden järjestämiseen ei ole tiedossa merkittäviä muutoksia.

Ympäristöterveydenhuollon toimipisteverkko pyritään säilyttämään nykyisellään. Mikäli kunnaneläinlääkäreiden rekrytoinnissa on vaikeuksia, on mahdollista, että kunnaneläinlääkäreiden toimipisteitä joudutaan yhdistämään yhteisvastaanotoiksi. Kärkölän ja Hollolan vastaanottojen yhdistämistä harkitaan, mikäli sopiva toimitila saadaan hankittua. Mikäli jäsenkuntien perimät vuokra- ja puhtaanapitokustannukset kasvavat merkittävästi on mahdollista, että toimipisteverkostoa joudutaan karsimaan kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Eläinlääkintähuoltolain vaikutukset kunnaneläinlääkäripalveluihin arvioidaan, vuoden 2025 aikana ja 1.1.2026 alkaen palvelut toteutetaan ympäristöterveyslautakunnan päättämän palvelutason mukaisesti.

Terveysturvallisuuden kokonaisuudistuksen vaikutukset toimintaan arvioidaan ennen lain voimaantuloa.

Ympäristöterveydenhuollon resurssitarvetta arvioidaan jatkossa suhteessa tehtäväkentän muutoksiin. Osittain eriytetyn pieneläinpäivystyksen ostopalvelusopimuksesta luopuminen ja mahdollinen kunnaneläinlääkäripäivystyksen siirtyminen kokonaan kunnaneläinlääkäreiden tehtäväksi edellyttää nykyisen henkilöresurssin säilyttämistä, eikä henkilöstökuluista karsiminen ole mahdollista.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Maa- ja metsätalousministeriö ovat eri tilaisuuksissa nostaneet esille valtakunnallisen tarpeen kasvattaa valvontayksiköiden kokoa. Nämä vaikutukset toimintaan arvioidaan siinä vaiheessa, kun ohjaava lainsäädäntö on valmisteltu.

Toiminnalliset tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Strategian ohjelma		Esimerkillinen toimintakulttuuri, arvot tunnetaan ja niiden pohjalta toimitaan
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	
Ympäristöterveydenhuollon laatukäsikirjan toimeenpano	Laatukäsikirja on hyväksytty ja laatutiimi seuraa määriteltyjä laatumittareita. Raportti laadun toteutumisesta valmistellaan vuosittain.	
Vastuutaho: Silja Mäkelä , ympäristöterveysjohtaja; Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö		
Eläinlääkintähuollon ohjekansio	Jalkautetaan osaksi toimintaa	
Vastuutaho: Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö		

Strategian ohjelma		Esimerkillisen hyvän johtamisjärjestelmän uudistaminen ja sujuvoittaminen
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	
Hollolan kunnan toimintakulttuurin jalkauttaminen	Noudatetaan kunnan ohjeita. Ympäristöterveysjohtaja osallistuu esihenkilövalmennukseen.	
Vastuutaho: Silja Mäkelä , ympäristöterveysjohtaja; Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö		

Strategian ohjelma		Strategian toteutumisen tukeminen monikanavaisella aktiivisella viestinnällä ja markkinoinnilla ja mediatyöllä.
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	
Viestinnän vuosikello laaditaan vuosittain.	Viestinnän vuosikellon toteutuminen terveydensuojelun vastualueella. Aktiivinen viestintä some-kanavissa.	
Vastuutaho: Silja Mäkelä , ympäristöterveysjohtaja; Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö		

Strategian ohjelma**Ennaltaehkäisevän toimintamallin vahvistaminen****Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide****Mittari
(tavoitetaso ja lähtötaso)**

Osallistutaan aktiivisesti alueellisiin varautumisen työryhmiin muiden toimijoiden kanssa.

Työryhmiin osallistuminen

Vastuutaho: **Silja Mäkelä**, ympäristöterveysjohtaja

Sujuva yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Säännöllinen yhteydenpito ja yhteystietojen pitäminen ajan tasalla.

Vastuutaho: **Koko henkilöstö**

Toiminnalliset tavoitteet**Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet**

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)
Säännöllisen valvonnan toteutuminen	Säännöllisen valvonnan toteutuminen yli 90 %:sti kaikilla lakialoilla
Vastuutaho: Silja Mäkelä , ympäristöterveysjohtaja	
Palvelujen helppo saavutettavuus koko toiminta-alueella	Asiakastytyväisyyskysely vuosittain terveydensuojelun vastuualueella. Asiakastytyväisyys vähintään hyvä tai erinomainen 90 %:ssa vastauksista (lähtötaso ei tiedossa). Eläinlääkintähuollossa jatkuvan asiakaspalautteen kerääminen E-lomakkeella.
Vastuutaho: Silja Mäkelä , ympäristöterveysjohtaja; Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö	

Ilmasto- ja ympäristötavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)
Potilasasiakirjojen toimittaminen eläinten omistajille sähköisesti	90 % potilasasiakirjoista (vuonna 2023 n. 50 %)
Vastuutaho: Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö	
Virkamatkojen vähentäminen	Virantoimitusmatkojen kilometrit 2023–2024 vs. 2025
Vastuutaho: Silja Mäkelä , ympäristöterveysjohtaja; Riikka Lasonen , eläinlääkintähuollon päällikkö	

Tuloslaskelmaosa

Tuloarviot ja määrärahat

Tuloslaskelma

Sitova TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)

	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos -%	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	3 338 500	3 339 800	0,0 %	3 406 400	3 474 100	3 543 900
Myyntituotot	2 893 500	2 869 300	-0,8 %			
Maksutuotot	445 000	470 500	5,7 %			
Toimintakulut	-3 338 500	-3 339 800	0,0 %	-3 406 400	- 3 474 100	- 3 543 900
Henkilöstökulut	-2 311 700	-2 275 100	-1,6 %			
Palvelujen ostot	-775 400	-809 300	4,4 %			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 900	-35 900	5,9 %			
Muut toimintakulut	-217 500	-219 500	0,9 %			
TOIMINTAKATE	0	0	0,0 %	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0,0 %	0	0	0

Seudullisen ympäristöterveydenhuollon maksutuottojen ennustetaan kasvavan edellisvuosiin verrattuna. Tämä johtuu maksutaksaan ehdotettavista korotuksista terveydensuojelun valvonta- ja käyntimaksuihin sekä eläinlääkintähuollon klinikkamaksuihin.

Henkilöstökuluissa on hieman säästöä vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Tämä johtuu mm. muutoksista lomarahojen arviossa sekä vuoden 2024 talousarvioon tehdystä varauksesta palkka harmonisaatioon, joka ei toteutunut. Sen sijaan palvelujen ja aineellisten hyödykkeiden ostoissa on kasvua johtuen yleisen hintatason noususta. Hollolan kunnan ympäristöterveydenhuollolta laskuttamat sisäiset veloitukset laskevat noin 1,9 % kunnan säästöohjelman seurauksena.

Jäsenkuntien perimien vuokrien ja puhtaanapidon kustannusten ennusteisiin liittyy jonkin verran epävarmuutta, koska niiden mahdolliset muutokset eivät ole tiedossa talousarviota laadittaessa. Ainoa keino vaikuttaa näihin kuluihin on toimipisteiden vähentäminen. Tätä ei kuitenkaan ole vuodelle 2025 suunniteltu.

Eläinlääkintähuollon vastuualueen talousarviossa on eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaan liittyen merkittävästi kuluja, jotka laskutetaan edelleen Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Nämä näkyvät sekä meno- että tulopuolella.

Kuntien maksuosuus kokonaisuutena laskee säästötavoitteen mukaisesti n. 50 000 euroa verrattuna vuoden 2024 talousarvioon. Kuntien maksuosuudet on arvioitu kuntakohtaisen suorite-ennusteen perusteella ja yksittäisen kunnan kohdalla muutos voi poiketa tästä. Suorite-ennuste perustuu pitkäaikaiseen kokemukseen kuntien palvelutarpeesta sekä tiedossa oleviin muutostarpeisiin. Kuntien lopulliset maksuosuudet tilikauden päättyessä määräytyvät toteutuneiden suoritteiden perusteella.

Erittely määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Muutos	1 000 euroa
Toimintatuotot	
Tulojen arvioitu lisäys, mm klinikkamaksutuotot, valvontakorvaukset, päivystyspuhelimien tuotot ja terveysuojelun maksutuotot	44
Hallinnon sisäinen laskutus menojen mukaisesti	4
Toimintakulut	
Hallinnon kulujen sis. veloitus vastuualueilta	4
Henkilöstömenojen pienentyminen	- 36
Puhdistus ja siivouspalveluiden kustannusten nousu	14

Vastuualuekohtainen määrärahan jakautuminen

Terveydensuojelu

Vastuutaho: **Silja Mäkelä**, ympäristöterveysjohtaja

Tuloarviot ja määrärahat

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Toimintatuotot	1 148 462	1 221 900	1 166 900	-4,5 %
Toimintakulut	-1 148 493	-1 221 900	-1 166 900	-4,5 %
TOIMINTAKATE	-31	0	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	31	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0,0 %

Terveydensuojelun vastuualueella henkilöstömenot laskevat n. 7,1 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Henkilöstökulut ovat myös vuonna 2024 toteutuneet ennustettua alhaisempina. Vuoden 2024 talousarvioon oli tehty 24 000 varaus mahdolliseen palkka harmonisaatioon, joka ei toteutunut. Myös lomarahojen arvioissa on muutoksia. Talousarvion laadinnassa on noudatettu tiukkaa kulukuria ja kokonaisuutena toimintakulut laskevat yhteensä 4,5 %. Kustannussäästöä on haettu kaikkien kululajien osalta, ainoastaan aineellisten hyödykkeiden ostoissa on kasvua. Terveydensuojelun Heinolan toimipisteessä luovutaan osasta käytössä olevista toimitiloista, jolloin vuokratulot alenevat. Sen sijaan puhdistus- ja siivouspalveluiden kustannuksiin ennustetaan kokonaisuutena kasvua.

Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 76,2 %. Näin korkea henkilöstökulujen osuus ei enää mahdollista merkittäviä säästöjä toimintakuluissa ilman, että se vaikuttaa toimintaan. Valvontakohteilta perittävien toimintatuottojen kertymisen kannalta on tärkeää, että valvonta saadaan suoritettua suunnitelman mukaisesti ja valvontamaksut kerättyä täysimääräisesti.

Talousarvio ei pidä sisällään osallistumisesta valtakunnallisen valvontatietojen kirjaamisjärjestelmän (VATI) ylläpitoon ja kehittämiseen aiheutuvia kuluja, koska ympäristöterveyslautakunta on päättänyt, ettei Päijät-Hämeen ympäristöterveys osallistu järjestelmän rahoittamiseen. Mikäli järjestelmän kulujen kattaminen tulevaisuudessa säädetään kuntien velvollisuudeksi, tulee tähän osoittaa erillinen rahoitus.

Terveydensuojelun maksutuotot kasvavat noin 5,7 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Tämä edellyttää maksutaksaan noin 8,57 %:n korotusta, jolloin valvontatyön tuntihinta nousee 70 eurosta 76 euroon. Myös käyntimaksuun tullaan esittämään korotusta 40 eurosta 45 euroon. Perusteena tälle on yleinen matkakustannusten kasvu. Vuonna 2025 säännöllisen valvonnan tarkastusmäärät ovat hieman edellisvuosia alhaisempia ja sen seurauksena maksutuotot eivät kasva samassa suhteessa taksakorotuksen kanssa. Taksamuutoksista on neuvoteltu Lahden ympäristöterveyden kanssa, koska valvontamaksut ovat olleet käyntimaksua lukuun ottamatta yhteneväiset koko Päijät-Hämeen alueella. Lakisääteiset vuosi- ja perusmaksut peritään maksimimääräisinä, eikä niihin voida esittää korotuksia.

Erittely määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Muutos	1 000 euroa
Toimintatuotot	
Maksutuottojen lisäys	16
Toimintakulut	
Vuokratulujen alentuminen	- 9
Puhdistus- ja siivouspalveluiden kustannusten nousu	4
Henkilöstömenojen pienentyminen	- 44

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Vastuualue: Terveysturvajelu

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Tarkastukset	830	830	820
Päätökset	195	225	225
Yhteydenotot	2600	2700	2770
Konsultaatiot	315	290	280
Lausunnot	125	130	110
Näytteenotto	735	890	900

Terveysturvajelun toiminnassa ei ole merkittäviä muutoksia aiempiin toimintavuosiin nähden. Suoriteennusteessa on huomioitu muutokset valvontasuunnitelman mukaisissa suoritemäärissä siltä osin, kun ne ovat talousarvion laadintahetkellä tiedossa. Myöskään kuntakohtaisissa suoritteissa ei ennusteta merkittäviä muutoksia edellisiin toimintavuosiin nähden.

Eläinlääkintä

Vastuutaho: **Riikka Lasonen**, eläinlääkintähuollon päällikkö

Tuloarviot ja määrärahat

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Toimintatuotot	1 790 208	1 822 200	1 874 800	2,9 %
Toimintakulut	-1 790 208	-1 822 200	-1 874 800	2,9 %
TOIMINTAKATE	0	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0,0 %

Eläinlääkintähuollon vastuualueella menot kasvavat 2,9 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Merkittävimmät kululajit eläinlääkintähuollossa muodostavat henkilöstökulut (60 %), palvelujen ostot 29 % ja toimitilojen kustannukset 10 %. Vastaanottoverkostoa tulee tulevaisuudessa tarkastella kriittisesti.

Pieneläinpäivystyksen ostopalvelusopimuksesta luopuminen nykyisen sopimuskauden päättyessä v. 2025 loppuun, voi mahdollisesti jatkossa tuoda kustannussäästöjä. Eläinlääkintälainsäädäntö edellyttää jatkossakin eläinlääkintäpalveluiden ostamista Helsingin yliopistolta Orimattilan länsiosien osalta.

Eläinlääkintähuollon vastuualueella toimintatuotot kasvavat hieman. Aluehallintovirastolta laskutettavien valvontakorvausten määrä kasvaa kunnaneläinlääkärien osallistuessa eläintauti- ja eläinsuojeluvalvontaan valvontaeläinlääkäreiden ruuhkautuneen työtilanteen purkamiseksi. Suoriteohjetta tullaan tämän vuoksi päivittämään siten, että ainoastaan kunnaneläinlääkäreiden tekemä alkutuotannon elintarvikevalvonta vaikuttaa kuntien maksuosuuksiin ja valtion varoista korvattavat valvontatehtävät tilastoidaan erikseen.

Klinikkamaksutuottojen lisäys edellyttää klinikka- ja käyttömaksujen korottamista 25 %:lla nykyisestä. Mikäli päivystyspuhelimien määrä säilyy vuoden 2024 tasolla, päivystyspuhelimien maksutuotot lisääntyvät hieman.

Eläinlääkintähuollossa henkilöstömenojen arvioidaan kasvavan noin 1 % sopimuskorotusten vuoksi. Jäsenkuntien laskuttamat vuokra- ja puhtaanapitokulut toteutuvat jo vuonna 2024 talousarvion ennustetta suurempina toimitilamuutosten ja yleisen kustannustason nousun seurauksena. Vastaanottojen kustannusten nousu vuoden 2025 talousarviossa on 11 %.

Erittely määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Muutos	1 000 euroa
Toimintatuotot	
Päivystyspuhelimien tulojen kasvu (25 % tuloista hyvitetään Lahdelle sopimuksen mukaisesti)	5
Aluehallintovirastolta laskutettavien valvontakorvausten lisäys	7
Klinikkamaksutuottojen lisäys	20
Toimintakulut	
Henkilöstömenojen nousu	8
Vuokrakulujen nousu	10
Puhdistus- ja siivouspalveluiden kustannusten nousu	10

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Vastuualue: Eläinlääkintä

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Tilakäynnit	3650	3820	3400
Vastaanottokäynnit	11510	13890	13940
Tarkastukset	74	57	76
Valvontatehtävät	290	290	290

Eläinlääkintähuollon toiminnassa ei ole merkittäviä muutoksia vuoteen 2024 verrattuna. Tilakäyntien määrän ennustetaan laskevan hieman ja vastaanottokäyntien määrän puolestaan pysyvän ennallaan. Kuntakohtaisessa suorite-ennusteessa ei ole merkittäviä muutoksia vuoteen 2024 verrattuna.

Hallinto ja lautakunta

Vastuutaho: **Silja Mäkelä**, ympäristöterveysjohtaja

Tuloarviot ja määrärahat

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Toimintatuotot	281 366	294 400	298 100	1,3 %
Toimintakulut	-281 313	-294 400	-298 100	1,3 %
TOIMINTAKATE	52	0	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-52			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0,0 %

Hallinnon toimintakulut ovat melkein samalla tasolla talousarvioon 2024 verrattuna. Hallinnon ja lautakunnan kulut laskutetaan sisäisesti vastuualueilta niiden toteutuneiden toimintakulujen suhteessa.

Erittely määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Muutos	1 000 euroa
Toimintatuotot	
Sisäisten veloitusten muutos menojen mukaisesti	4
Toimintakulut	
ICT-palveluiden kustannusten nousu	2
Kokouspalkkioiden lisäys (ympäristöterveyskoordinaattori hoitaa jatkossa lautakunnan sihteerin tehtäviä)	2

Arvio maksuosuuksista kunnittain

Kuntien maksuosuudet 2025

	Asikkala	Hartola	Heinola	Hollola	litti	Kärkölä	Orimattila	Padasjoki	Sysmä	Yhteensä
Terveydensuojelu	83 400	27 600	166 700	143 700	54 000	29 500	104 100	39 000	48 400	696 400
Eläinlääkintähuolto	149 700	69 600	221 200	185 100	116 600	96 000	391 800	31 700	181 600	1 443 300
Yhteensä	233 100	97 200	387 900	328 800	170 600	125 500	495 900	70 700	230 000	2 139 700

Kuntien maksuosuudet 2026

	Asikkala	Hartola	Heinola	Hollola	litti	Kärkölä	Orimattila	Padasjoki	Sysmä	Yhteensä
Terveydensuojelu	85 100	28 200	170 000	146 600	55 200	30 100	106 200	39 800	49 400	710 500
Eläinlääkintähuolto	152 700	71 000	225 600	188 800	118 900	97 900	399 600	32 300	185 200	1 472 000
Yhteensä	237 800	99 200	395 600	335 400	174 000	128 000	505 800	72 100	234 600	2 182 500

Kuntien maksuosuudet 2027

	Asikkala	Hartola	Heinola	Hollola	litti	Kärkölä	Orimattila	Padasjoki	Sysmä	Yhteensä
Terveydensuojelu	86 800	28 700	173 400	149 500	56 200	30 700	108 300	40 600	50 400	724 600
Eläinlääkintähuolto	155 700	72 400	230 100	192 600	121 300	99 900	407 600	33 000	188 900	1 501 500
Yhteensä	242 500	101 100	403 500	342 100	177 500	130 600	515 900	73 600	239 300	2 226 100

Kuntien maksuosuudet 2028

	Asikkala	Hartola	Heinola	Hollola	litti	Kärkölä	Orimattila	Padasjoki	Sysmä	Yhteensä
Terveydensuojelu	88 500	29 300	176 900	152 500	57 300	31 300	110 500	41 400	51 400	739 200
Eläinlääkintähuolto	158 900	73 900	234 700	196 400	123 700	101 900	415 800	33 600	192 700	1 531 600
Yhteensä	247 400	103 200	411 600	348 900	181 000	133 200	526 300	75 000	244 100	2 270 800

Investointiosa

Investointeja ei ole talousarviovuodella 2025 eikä suunnitelmavuosilla 2026–2028.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus	0	0	0	0
Liikelyjäämä	0	0	0	0
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0
Investointien rahavirta	0	0	0	0
Investointimenot	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	0	0	0

Riskien hallinta

PÄIJÄT-HÄMEEN YMPÄRISTÖTERVEYS

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Todennäköisyys	Riskin merkittävyys	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus-aikataulu
Henkilöstön saatavuus.	Henkilöstön saatavuudessa on haasteita valtakunnallisesti. Terveysturvan palkkataso ei houkuttele osaajia. Mikäli virkoihin ja sijaisuuksiin ei saada tekijöitä, olemassa oleva henkilöstö kuormittuu. Lakisääteisten tehtävien hoitaminen vaikeutuu.	3	3	Työajan joustojen mahdollistaminen, päivystyskäytäntöjen kehittäminen, työyhteisön tuen tarjoaminen, huolellinen perehdytys uusille ja pitkään poissa olleille työntekijöille.	Jatkuva

Vastuutaho: **Riikka Lasonen**, Eläinlääkintähuollon päällikkö; **Silja Mäkelä**, Ympäristöterveysjohtaja

Työssä jaksaminen eläinlääkintähuollossa.	Kunnaneläinlääkäreiden työsuoritus on poikkeuksellisen suuri. Valvontaeläinlääkärin työ on henkisesti kuormittavaa. Nämä lisäävät riskiä henkilöstön poissaoloille.	3	3	Työ- ja päivystyskäytäntöjen kehittäminen. Mahdollisuus päivystysvapaiden pitämiseen. Työtehtävien jakaminen eläintenhoitajalle. Työnohjaus valvontaeläinlääkäreille.	Jatkuva

Vastuutaho: **Riikka Lasonen**, Eläinlääkintähuollon päällikkö

* 1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

** 1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Todennäköisyys	Riskin merkittävyys	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus-aikataulu
Työturvallisuus	Kunnaneläinlääkärin työ on tartunta- ja tapaturma-altista, yksin päivystäminen lisää riskiä. Valvontaeläinlääkärin työssä on fyysisen ja henkisen väkivallan uhkaa. Terveysturvallisuudessa valvontaa tehdään kohteissa erilaisissa olosuhteissa. Riskin konkretisoituminen näkyy tapaturmina ja henkilöstön poissaoloina.	3	2	Asianmukaisten työvälineiden ja -vaatteiden hankkiminen. Tilaturvallisuuden parantaminen Varautuminen ja suojaus zoonooseilta. Eläintenhoitajan apu vaikeasti käsiteltävien potilaiden kanssa. Hyvä ohjeistus ja huolellinen perehdyttäminen työturvallisuuteen.	Jatkuva

Vastuutaho: **Riikka Lasonen**, Eläinlääkintähuollon päällikkö; **Silja Mäkelä**, Ympäristöterveysjohtaja

Valtakunnallisen VATI-tietojärjestelmän toimimattomuus	Hankaloittaa työn suunnittelua, ohjausta ja raportointia. Työaikaa kuluu turhiin lisätehtäviin.	2	2	Järjestelmän kehittämisen seuranta	Jatkuva

Vastuutaho: **Mika Rouhiainen**, Johtava terveysturvallisuussuunnittelija

Häiriöt laboratoriopalveluissa	Haittaa viranomaisvalvonnan suorittamista, erityisesti epidemiatilanteissa.	1	3	Noudatetaan palveluntuottajan kanssa sovittuja käytäntöjä. Ajantasaiset yhteystiedot laboratorioon.	Jatkuva

Vastuutaho: **Silja Mäkelä**, Ympäristöterveysjohtaja

* 1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

** 1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Hollolan kunta
PL 66, 15870 Hollola
Puh. (03) 880 111
Fax (03) 880 3474
kirjaamo@hollola.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi@hollola.fi

www.hollola.fi

<https://twitter.com/HollolanKunta>

<https://www.facebook.com/hollolankunta/>